



ÖSSZEFOGLALÓ A LICENC VIZSGÁKRÓL

(A miniszterelnöki biztos kérésére áttekintő, összefoglaló, vázlat jellegű feljegyzés.)

A TÉMA FONTOSSÁGA

Az orvostudomány az utóbbi bő fél évszázadban olyan gyorsan fejlődött, hogy újabb és újabb szakterületek jelentek meg. Ennek következményeként (elismert szakmaként) újabb és újabb szakvizsgák, illetve ráépített szakvizsgák jelentek meg. Bizonyos, hogy a technológia fejlődése tovább fog tartani, de változatlan képzési (engedélyezési rendszerben) ez átláthatatlan specializáció tömegét fogja hozni.

Emellett egy másik tendencia is megfigyelhető. Bár a növekvő specializáció az egyes szakterületek beszűkülését jelenti, a korszerű gyógyítás tagozódása egyre kevésbé szervspecifikus, így egyre több szakterület betegség- és technológia függő, és az eredményes gyógyításhoz határterületi tudásokra van szükség. Ezért az adott ellátó akkor működhet hatékonyan, hogyha valamilyen alap kompetenciára (szakvizsga) nagyszámú határterületi részkompetencia (licenc vizsga) épül rá.

ALKALMAZÁSI TERÜLETEK

A részkompetenciák alkalmazási területeit az alábbiak szerint célszerű csoportosítani:

- Szakképzés alatt megszerezhető kompetenciák
- A licenc vizsgák szerepe a szakellátásban
- A licenc vizsgák szerepe az alapellátásban

Szakképzés alatt megszerezhető kompetenciák

A mostani szabályozás egy fontos és jó irányú lépés, hiszen nem igaz az, hogy a képzésben résztvevő a szakvizsga előtt még semmilyen önálló kompetenciával nem rendelkezik, másnap viszont már teljeskörű kompetenciája, tudása van. Jó irány, hogy a szakképzésben résztvevő már a szakvizsga előtt rendelkezessen részkompetenciákkal.

A MOK Szakorvosjelölt Csoport ezzel kapcsolatos véleményét mellékelem.

A licenc vizsgák szerepe a szakellátásban

A szakellátásban a licencvizsgák fontosságát a bevezetőben leírtakban látjuk: az interdiszciplináris megközelítés terjedését célszerűen nem a ráépített szakvizsgák újabb tömege adja, hanem az ugyanolyan szigorúsággal karbantartott licencvizsgák lehetnek erre alkalmasak.

Ha másod szakvizsgája van valakinek, akkor annak a tudásnak (és az ehhez kapcsolt jogosultságoknak) teljeskörű karbantartása az adott munkakörben, specializációban számtalan másodlagos információ és a képesség karbantartását is megköveteli, ami adott esetben a főtevékenység végzésétől vonja el az energiát.

Alapellátásba vihető kompetenciák

Alapvető fontosságú, hiszen úgy az egészségpolitika, mind a betegek számára kiemelt jelentőségű az alapellátás kompetenciájának, definitív ellátóképességének növelése. A gyógyítási kompetencia növelése mellett fontos cél az utalványozási kompetencia (gyógyszerek és gyógyászati segédeszközök rendelése) licenc vizsgához kötött növelése is, mert ez felesleges terhelés úgy a beteg, mint a szakellátás számára.

A kérdéskörrel a MOK Háziorvosi Csoportja részletes anyagot készített, melyet mellékelünk.

A felmerülő egyéb kérdések:

- A már meglévő más szakvizsgát, szakvizsgákat teljeskörű karbantartással, a területre előírt továbbképzéssel, a szakvizsgához rendelt minimumfeltételekkel kell kezelni az alapellátásban, vagy meg kell engedni ezek konvertálását az alapellátásban releváns licencekké?
- A finanszírozás itt is problémás, de amikor az alapellátó a teljes szakvizsgáját akarja az alapellátásban használni, akkor
 - o biztosítható-e a gazdaságos üzemméret ehhez,
 - o ha a normál rendelési időben végez szakellátási tevékenységet az alapellátó orvost, akkor az emelt szintű tevékenység elvon-e rendelési időt a normál háziorvosi tevékenységről?

Ezekre a kérdésekre a csoportpraxis jellegű praxisközösségek tudnak hatékony választ adni.

EGYÉB FELTÉTELEK

A licencvizsga alapú működés számos kérdést vet fel.

Finanszírozás

Finanszírozási ellentételezés nélkül természetesen nem fog a kompetenciabővítés működni.

A szakellátásban az intézményi ellátásban külön kell venni az intézményi finanszírozást és a többletfeladatot nyújtó orvos díjazását.

Az alapellátásban kérdés, hogy a csak licenc, vagy más szakvizsga alapján nyújtható ellátások finanszírozása „fee for service” jelleggel történjen, (hiszen ez szakellátás...), vagy itt is a normatív fejkvóta jelleg maradjon, a díj korigálásával. Ma a „fee for service” megoldástól várható motiváció.

Minimumfeltételek – működési engedély

Miután a licenc vizsga alapján végzett tevékenység meghaladja az adott szakterület kompetenciáját, a minimumfeltételei is eltérőek a szakterület alapfeltételétől.

Ez akkor követhető minden egyes élethelyzetnek megfelelően, ha a minimum feltételek és az ezekre kiadott működési engedélyek OENO alapúak: a licencvizsga adja meg a személyi feltételt, de amennyiben a tárgyi feltételek a szakterület alapfeltétel-rendszerében nem adóttak, akkor azt külön kell biztosítani, és működési engedélynek erre is ki kell térnie.

Szabályrendszer nyilvántartás

Miután a licencvizsga szűkített tartalommal, de *tevékenység, tevékenységi kör önálló végzésére jogosít fel*, ennek nyilvántartásának, megújítása feltételeinek rendszerszinten meg kell egyeznie a szakvizsgák nyilvántartási rendszerével. Azaz ugyanúgy a szakképzésre akkreditált képzőhelyek adhatják ki a licenc engedélyt, és a licenc vizsgákat ugyanúgy a működési nyilvántartásban kell tárolni, emellett a szintentartó továbbképzési rendszerét is ki kell dolgozni.

Budapest, 2022. december 6.

Dr. Kincses Gyula s.k.
a Magyar Orvosi Kamara elnöke